

**VERSLAG VAN HET STADSGESPRAK GROENSTRUCTUURPLAN (GSP)
D.D. 7 JANUARI 2010**

Aanwezigen:

- Leden van de burgerinitiatiefgroep, indieners van zienswijzen, leden van de klankbordgroep, leden van wijkraden, bezoekers van bijeenkomsten over het GSP en andere betrokken burgers (ca. 40 personen)
- Raadsleden (ca. 15 personen)
- Betrokken ambtenaren

Mede aanwezig:

De heren Visser (voorzitter), wethouders Divendal en Nieuwenburg en mevrouw Van Zetten (gespreksleider) en Blaauboer (secretaris)

Verslag: I.N.M. de Senerpont Domis (Notuleerservice Nederland)

1. Opening

Mevrouw Van Zetten opent het stadsgesprek met een korte beschrijving van de geschiedenis van het eerste Haarlemse burgerinitiatief "Haarlems Openbaar Groen in de verdrukking". Het initiatief is ingediend door de heer D. van de Bosch, die dit stadsgesprek niet zal bijwonen vanwege de grote teleurstellingen die hij heeft ervaren in de loop van het proces. Het initiatief is behandeld in de commissie Beheer. In het voorjaar van 2007 heeft de gemeenteraad de opdracht gegeven aan het college uitvoering te geven aan het burgerinitiatief. Er is een klankbordgroep gecreëerd. Het resultaat van de onderzoeken is gepresenteerd. In 2009 is het concept-plan niet goedgekeurd door de commissie Beheer. De raadsleden vragen nu aan de burgers hun reactie te geven op het nieuwe plan. Op 14 januari 2010 wordt in de commissie Beheer besproken of het plan rijp is om in de gemeenteraad te worden behandeld.

Inspreker de heer E. Hein

De heer Hein spreekt in namens de wijkraden Parkwijk, Zuiderpolder, Scheepmakersbuurt, Oude en Nieuwe Amsterdamse buurt en de Slachthuisbuurt. De inspreker is van mening dat het plan geen recht doet aan het burgerinitiatief. Omdat het lijkt alsof er zeer weinig is gedaan met het burgerinitiatief vraagt de inspreker zich af of de burger wel serieus wordt genomen.

Reacties van de zaal

- De stelling van de heer Hein wordt door een groot deel van de zaal beaamd.
- De groenvisie kon wel de goedkeuring wegdragen. Het groenstructuurplan stemt de spreekster echter zeer ontevreden.
- De rijksoverheid heeft de gemeenten verplicht gesteld burgers te laten participeren in beleidsvorming. De gemeente Haarlem zal dus stevig worden afgerekend op dit proces.
- Een lid van de klankbordgroep geeft aan veel tijd te hebben gestoken in het werk voor deze groep. De spreker heeft sterk de indruk dat de groep opzij is geschoven als niet relevant. De trend is om de stad te verdichten. Deze stelling ontvangt applaus.
- De heer **Herben** spreekt over het idee om de kelder onder de panden aan te kopen en daarin parkeergarages te vestigen om de parkeerdruk in de straten te verminderen. De inspreker adviseert de partijen samen te werken.

Reacties van raadsleden

- De groenvisie werd een goed plan bevonden. Het plan dat daaruit volgde, het GSP, werd als minder van kwaliteit beoordeeld.

- De visie is niet aan de raadsleden voorgelegd. In het oorspronkelijke plan was sprake van een denktank rood-groen. Deze denktank wordt door de raadsleden gemist.
- Omdat dit burgerinitiatief het eerste initiatief is, blijkt de uitvoering van een initiatief voor verbetering vatbaar. Omdat bij de uitvoering van het initiatief de commissies en de raad buitenspel hebben gestaan, is het aan te raden in de toekomst aan te bevelen het initiatief via de raad en de commissies te laten lopen.
- De raad heeft zich misschien in de complexiteit van het nieuwe product vergist.
- Het college houdt vast aan de uitgangspunten zoals die zijn vastgelegd in het Groenstructuurplan 2020. Groen moet concurreren met andere belangen van de gemeente. Er kan een heroverweging komen van het plan 2020. Er zou een masterplan rood, groen, blauw kunnen worden gecreëerd.

Reacties van de zaal

- De vergissing heeft niet alleen betrekking op de procedure maar ook op de aanpak van de beleidsvorming.
- De discussie was zinloos omdat het resultaat van tevoren al vastlag. Wat is de zin van een denktank?
- Er ontbreekt een masterplan groen in het structuurplan.
- Een masterplan groen dient in samenhang met rood en blauw te worden gezien.
- Haarlem wenst te veel te bouwen. Er dient bij het maken van nieuwe afspraken met het Rijk ingezet te worden op minder rood. Er dient aandacht te zijn voor de kleine, groene plekken en niet alleen voor de hoofdstructuur.
- Er is voldoende groen in de directe omgeving van Haarlem. Er dient te worden geïnvesteerd in microgroen. Deze inspreker van het IVN stelt voor een straat in een groenarme wijk als voorbeeld te maken voor het kunnen creëren van meer groen, denkende aan kleine geveltuintjes en opklimmend groen. Dit initiatief oogst applaus.
- De gemeente laat kansen liggen voor het creëren van meer groen in wijken waar nieuwbouw wordt gepleegd. Bij herindeling kan meer worden gesloopt ten bate van meer groen. Ook wordt groen niet altijd goed onderhouden.
- De landelijke norm voor groen is 75m² per woning. Haarlem kiest voor een norm van 10 tot 45m² per woning. De gemeente geeft aan dat de burgers te ambitieus zijn. De burgers hebben echter een reële wens.
- De raadsleden dienen harde groennormen te stellen omdat dit de enige mogelijkheid is om groen te behouden en te scheppen.

Reactie raadsleden

- Als gevolg van dit initiatief is de Monumentale bomenlijst vastgesteld. De spreker raadt de aanwezige burgers aan de partijen aan de groenparagraaf te houden die zij hebben opgenomen in het verkiezingsprogramma.

De inspreker besluit zijn betoog met de herhaling dat in het groenstructuurplan niets is gedaan met het burgerinitiatief. De leden van de klankbordgroep zijn geschoffeerd.

Inspreker de heer R. van Veelen

De inspreker spreekt namens drie verontruste burgers. In het bestemmingsplan Verenigde Polders is goed geluisterd naar de wensen van de burgers. Het gebied blijft een veenweidegebied. Omdat de bestemming weidegebied echter niet de bescherming geniet zoals de bestemming natuurgebied dat heeft, pleit de inspreker ervoor om het gebied de bestemming agrarisch natuurbeheersgebied te geven. Op deze wijze wordt voorkomen dat er intensieve veehouderij zal gaan plaatsvinden. De boer krijgt de functie van beheerder van het gebied.

Discussie naar aanleiding van vraag

De heer **Brander**, raadslid PvdA, ziet in de nota veel elementen terug die zijn benoemd in de discussie. De spreker vraagt wat het inhoudelijke verschil is tussen de visie en de voorgelegde nota volgens de aanwezigen.

Reacties uit de zaal

- Er ligt nu een visie voor, terwijl er een instrument was beloofd. De nota bevat geen harde toezeggingen en is daarom veel te vaag. Er is bijna niets in terug te vinden van wat de klankbordgroep heeft aangedragen.
- De alternatieve methode van berekenen van de groennorm is niet juist en de voorgestelde groennormen zijn te laag.
- De inspreekster is erg ontstemd over het goedkeuren door de gemeenteraad van de plannen voor het kappen van bomen.

Reacties van raadsleden

- Met de klankbordgroep was afgesproken te streven naar 75m² per woning.
- Er dient wel met realisme te worden gekeken naar wat mogelijk is.
- Het streven is groen te realiseren volgens de richtlijn. Het idee is dat er maatwerk wordt toegepast en er uitleg volgt als de richtlijn niet wordt gerealiseerd.
- Bij het plannen van groen heeft men te maken met het financiële aspect van groen. Het is niet juist om groen alleen op papier vast te leggen terwijl dit niet realistisch is voor Haarlem.

Reactie uit de zaal

- Bij het plannen van groen is geen sprake van een financieel aspect. De gemeente Haarlem bepaalt de grondprijs. De projectontwikkelaar bouwt de grond daarna vol.

Inspreekster mevrouw W. Buwalda

Mevrouw Buwalda spreekt namen de commissie 'pont' van de wijkraad Zuiderhout/Vredenhof. Ze spreekt haar verbazing uit over het GSP. Ze mist het groen in dit plan. Het groen wordt ondergeschikt gemaakt aan bouwen, recreëren, parkeren, etc. Er is sprake van de ambitie tot het creëren van recreatieve verbindingen naar het groen buiten de stad. Deze routes voegen niets toe aan ecologische verbindingen. Inspreekster maakt er daarom bezwaar tegen, met name tegen de pontverbinding Spaarnelaan-Belgiëlaan. Voor het geld dat deze infrastructuur vergt, kunnen prachtige bomen en planten worden aangeschaft.

De inspreekster zal de gemeente houden aan de uitspraak dat het Structuurplan 2020 leidend is voor het GSP. De recreatieve pontverbinding valt niet onder het structuurplan. Spreekster geeft enkele voorbeelden waaruit dit blijkt. Het plan 2020 verwijst voor deze fietsverkeerroute naar het Haarlems verkeer- en vervoersplan uit 2003. De pontverbinding komt in geen enkele lijst van het Fietsprogramma voor. Het besluit van 19 oktober 2009 voor een pontverbinding is genomen op basis van een onderzoek waar de burgers van Haarlem geen inspraak in hadden.

Inspreekster legt het volgende citaat uit 2005, uit het Structuurplan 2020, aan de raadsleden voor, om dit niet te herhalen bij het GSP: "Door de fiets-/wandelroutes naar de grote groengebieden in de omgeving van Haarlem te verbeteren worden deze groengebieden beter bereikbaar en is nieuw groen in de stad niet nodig." Inspreekster roept de raadsleden op het plan in de huidige staat niet aan te nemen.

Mevrouw Van Ridderspoor

In Haarlem wordt niet creatief omgegaan met het kleine groen. De gemeente doet geen concrete beloften. De inspreekster is al verschillende malen benaderd om mee te denken voor initiatieven. Deze worden daarna niet doorgezet. Het is demotiverend dat er log en traag met burgerinitiatieven wordt omgegaan. Van dit feit wil de inspreekster de raadsleden bewust maken.

Reactie raadsleden

- De wethouder heeft toegezegd van het terrein Neodeo een tijdelijke speelplaats te maken. In Europawijk heeft de wijkraad een braakliggend terrein tot speelplek gemaakt.

Rondvraag

- De reden tot het verdwijnen van de bomen aan de Westergracht is dat deze straat veiliger moet worden gemaakt. Dit kan ook door middel van het maken van drempels of het plaatsen van stoplichten. In het GSP dient een artikel te worden opgenomen dat plannen als bovenstaand niet meer mogelijk zijn.
- Er wordt gevraagd wat de status van deze avond is. De voorzitter geeft aan dat er wordt gesproken ten behoeve van de raadsleden.
- Bewoners van sociale woningbouw betalen twee maal voor het onderhoud van groen. De gemeente maakt hier goede sier mee. Projectontwikkelaars dienen ook aan groen mee te betalen.
- Het plan van mevrouw Buwalda oogst lof.
- Haarlem is aan het verdichten, gezien het voorbeeld van de bouw van de Mariastichting. Dit is het meest verdichte plan van Nederland.
- De groennorm van de Slachthuisbuurt en Parkwijk wordt mede bepaald door het Reinaldapark. De renovatie van dit park gaat nu al vijf miljoen euro meer kosten dan begroot. Is dit opgenomen in het GSP?
- De gemeente is de eerste verantwoordelijke aangaande de aansturing van de projectontwikkelaars.
- Hebben de raadsleden al geconcludeerd dat Haarlem een versteende stad is?
- Het college wordt gevraagd het burgerinitiatief te herpositioneren naar aanleiding van de wens het Structuurplan 2020 te herzien.
- Haarlem mist een integrale visie voor de lange termijn.

Reacties van raadsleden

- Groen kost de gemeente niet alleen geld, denkende aan bijvoorbeeld het bekende groene straatje in de Vijfhoek.
- Het Reinaldapark is niet goed bereikbaar voor de bewoners van de Slachthuisbuurt. Deze buurt had meer aan het landje dat door de SP is verkwanseld. De SP reageert hierop dat de wens was om hier sociale woningbouw in het groen te creëren.
- De raadsleden zijn zich ervan bewust dat Haarlem een versteende stad is.
- Er wordt opgeroepen tot het genereren van alternatieve plannen en het geven van veel ruchtbaarheid daaraan.
- Er kan een masterplan groen of een masterplan groen-rood-blauw worden gecreëerd.
- Er dient niet alleen te worden gekeken naar de tegenstelling rood-groen. Er kan onderzocht worden hoe groen in een grijze, versteende omgeving kan worden gebracht.

Stemronde

Er wordt gestemd over een aantal stellingen die zijn ingebracht door het burgerinitiatief Haarlems Openbaar Groen in de verdrukking.

Met bijna alle vragen stemt ongeveer de gehele zaal in.

- Vindt u het feit dat Haarlem het minste groen heeft van de 30 grote steden zorgwekkend? Meerderheid: ja
- Vindt u dat er in het GSP concrete maatregelen genomen moeten worden om hier iets aan te doen? Meerderheid: ja.
- Vindt u dat er een kwalitatieve diagnose moet komen van het groen in Haarlem, zodat duidelijk wordt wat de betekenis is van het groen in de stad voor de leefbaarheid (spelen, ontmoeten, milieu, gezondheid, veiligheid)? Meerderheid: ja.

De vragen over de diagnose voor Haarlem waaruit duidelijk wordt wat de betekenis van groen voor de leefbaarheid van stad is, of huidige bouwprojecten moeten worden bijgesteld en of de conclusies van het GSP concreet moeten worden uitgewerkt, worden door de helft van de zaal positief ontvangen.

- Het college vindt een groennorm niet reëel. Er wordt slechts een richtlijn gehanteerd, die geen garantie biedt voor het gelijk blijven of toenemen van het groen in Haarlem. Er komt geen groencompensatie of groenfonds voor het verbeteren en uitbreiden van het groen in Haarlem. Nu de ruimte in Haarlem schaars is, vindt u dat er in bouwprojecten een harde groennorm gehanteerd moet worden? Helft van aanwezigen: ja.
- Zelfs Rudy Uytenga pleit in zijn boek, *Steden vol ruimte*, voor een strikter beleid voor het ruimtegebruik. "Echter alleen met precieze afwegingen van percentages voor water, groen en bebouwing kan de noodzakelijke diversiteit aan kwaliteit en dichtheid worden gecreëerd." blz. 87 Bent u het met hem eens? Helft van de aanwezigen: ja.
- Bent u voor de denktank rood-groen? Meerderheid: ja.

De voorzitter legt uit dat de politiek de wens heeft het Groenstructuurplan deze raadsperiode volledig te behandelen. Op 14 januari 2010 wordt door de commissies Beheer (*en Ontwikkeling*) bepaald of het GSP rijp is voor behandeling in de gemeenteraad. Als dit niet het geval is, zal het plan niet meer tijdens deze raadsperiode kunnen worden afgehandeld.

De **voorzitter** dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit om 22.00 uur de vergadering.